

Załącznik nr do Uchwały Nr V/32/11
Rady Miejskiej w Krynicy-Zdroju
z dnia 26 stycznia 2011 r.

Załącznik do Uchwały Zebrania Wiejskiego
Sołectwa Muszynka z dnia 23 stycznia 2011 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MUSZYŃKA W GMINIE KRYNICA-ZDRÓJ NA LATA 2011 - 2017

Spis treści

1.	Charakterystyka miejscowości.....	3
1.1.	Ogólne informacje o miejscowości	3
1.2.	Historia Muszynki	3
1.3.	Zabytki	3
1.4.	Środowisko przyrodnicze	4
1.5.	Turystyka, rekreacja i walory uzdrowiskowe.....	5
2.	Sytuacja społeczno-gospodarcza Muszynki	8
2.1.	Ludność Muszynki.....	8
2.2.	Działalność gospodarcza	8
2.3.	Infrastruktura techniczna.....	9
2.4.	Infrastruktura społeczna	9
2.5.	Obecne zagospodarowanie centrum miejscowości.....	10
3.	Szanse i bariery rozwojowe miejscowości Muszynka.....	13
4.	Wizja rozwoju oraz katalog niezbędnych zadań, które pozwolą na dynamiczny i zrównoważony rozwój miejscowości	14

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. *Ogólne informacje o miejscowości*

Wioska położona w dolinie rzeki o tej samej nazwie, na wysokości od 590 do 640 m n.p.m., u stóp Przełęczy Tylickiej (683 m), w odległości 4 km na południowy wschód od Tylicza. Na południe od miejscowości wznoszą się wzgórza: Szykarówki (691 m), Czerteża (735 m) oraz Wysokiej Horki (765 m) i Jaworzu (810 m) – położonych już w wododziale, a na północy Polanka z kulminacjami (728 i 722 m).

Muszynka graniczy bezpośrednio ze Słowacją.

1.2. *Historia Muszynki*

Osada założona została w 1356 roku na prawie niemieckim przez króla Kazimierza Wielkiego (teren w tym czasie należał do królewskiej, wcześniej – do 1336 roku i później – od 1391 roku do biskupów krakowskich). Położona na trakcie handlowym odgrywała ona w XIV i XV wieku dużą rolę. Zniszczona w czasie najazdu węgierskiego węgierskiego 1474 roku, ponownie zasiedlona została w XVI stuleciu przez napływającą tu ludność pasterską – zwaną Wołochami. Wówczas przeniesiono ją na prawo wołoskie.

W 1769 roku w pobliżu Przełęczy Tylickiej, nad wsią konfederaci zbudowali warowny obóz. W przypadku zagrożenia, położenie jego przy granicy pozwalało na przegrupowanie oddziałów i kontakt drogą po ówczesnej węgierskiej stronie z obozami nad Izbami i Grabiem. Ułatwiał też sprowadzenie zaopatrzenia i czynienie zaciągów na Węgrzech. Obóz opuszczony został w 1790 roku, po ustanowieniu przez Austrię kordonu sanitarnego. Po likwidacji Państwa Muszyńskiego wieś stanowiła do 1813 roku własność austriackiej kamery, a później prywatną.

Wioskę oszczędziły działania wojenne I i II wojny światowej. W 1945 roku około 70% miejscowych Łemków repatriowano do ZSRR. Pozostałych wysiedlono w czasie akcji „Wisła” na Zachód.

1.3. *Zabytki*

W centrum miejscowości znajduje się dawna cerkiew grekokatolicka pod wezwaniem św. Jana Ewangelisty. Do 1947 roku cerkiew stanowiła pomocniczą świątynię parafii łemkowskiej w Tyliczu. Dziś jest kościołem filialnym parafii rzymsko-katolickiej w Tyliczu.

Cerkiew grekokatolicka pw. Św. Jana Ewangelisty

Cerkiew greckokatolicka pw. Św. Jana Ewangelisty pochodzi z XVIII w. Zbudowana jest w typie zachodniołemkowskiego budownictwa cerkiewnego. Drewniana świątynia z izbicową wieżą o pochyłych ścianach jest jednonawowa, z zamkniętym wielobocznie prezbiterium, przy którym znajduje się zakrystia z kruchtą pod wieżą. Prezbiterium nakrywa dach trójpołaciowy, a nawę - namiotowy.

W zwieńczeniu wieży i dachów trzy makowice z pozornymi latarniami, makowiczkami i krzyżami. Nad wnętrzem z dekoracją malarską, kopuły namiotowe.

Do XVIII-wiecznego wyposażenia cerkwi należy m.in. kompletny ikonostas z cennymi ikonami, obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ołtarz z rzeźbami Świętych Piotra i Pawła i ambona.

Na uwagę zasługuje także Rezerwat Historyczny „Okopy Konfederackie” upamiętniający XVIII-wieczne potyczki wojsk Kazimierza Pułaskiego właśnie w pobliskim lesie, na stokach góry Jawor. Żółty szlak turystyczny wiedzie na szczyt Jawora, mijając obelisk upamiętniający Konfederatów i dalej prowadząc na Wysokie Bereście, do Wojkowej. Wzdłuż Granicy Państwa, od Przełęczy Tylickiej wiedzie natomiast szlak czerwony w kierunku Dzielca i Lackowej.

Okopy zostały wzniesione wiosną 1769 r. Ulokowano w nich jeden z licznych obozów, powstałych wówczas wzdłuż granicy z Austrią, początkowo sprzyjającą konfederatom. Podobne obozy znajdowały się także w okolicach Izb, Blechnarki, Koniecznej, Grabu, Barwinka, Czeremchy oraz Radoszyc.

Według niesprawdzonych przekazów, na środku tutejszego szajca stał ołtarz z obrazem patronki św. Barbary, przekazany później cerkwi w Tyliczu. Gromadziły się tu oddziały z Krakowskiego, Sieradzkiego, Sandomierskiego, z Ziemi Sanockiej i Gostyńskiej. Ich dowódcą wybrany został Józef Bierzyński. Rozesłane rozkazy dotyczące zaopatrzenia obozu w ludzi, pieniądze i żywność okazały się jednak nieskuteczne i już od sierpnia 1769 r. obóz wykorzystywany był tylko sporadycznie. We wrześniu i październiku tego samego roku mniej więcej trzy tygodnie spędził tu Kazimierz Pułaski. Miało to miejsce tuż po nieudanej wyprawie na Litwę i rozbiciu jego oddziału pod Włodawą. W październiku przeniósł się z Muszynki do obozu pod Starym Sączem. Obóz nad Muszynką nigdy nie został zaatakowany przez Rosjan, dzięki czemu do dzisiaj możemy podziwiać jego założenia.

Obecnie Województwo Małopolskie przystąpiło do rekonstrukcji zabytku w ramach projektu *Rewitalizacja rezerwatu przyrody Okopy Konfederatów Barskich w Muszynie*.

1.4. Środowisko przyrodnicze

Rejon Muszynki położony jest na pograniczu Beskidu Niskiego na wschodzie i Wysokiego na zachodzie. Od południa ograniczony jest europejskim działem wodnym wzdłuż granicy państwowej ze Słowacją. Beskid Sądecki, Góry Czerchowskie oraz Beskid Niski stykają się ze sobą w Kotlinie Tylickiej w centrum miasteczka, u ujścia Potoku Mochnaczki do Muszynki. Miejscowość częściowo położona jest na obszarze Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

Najliczniej ilościowo i powierzchniowo reprezentowanym zbiorowiskiem leśnym są żyzne buczyny zaliczane do zespołu *Dentario glandulosae - Fagetum*. Zbiorowiska leśne zajmują ok. 60% powierzchni, z uwagi na żyzność siedliska mają bardzo zróżnicowany skład gatunkowy.

W ślad za bogactwem świata roślinnego idzie także różnorodność świata zwierząt. Pospolicie występują tu ssaki: jelen europejski (*Cervus elaphus*), sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*), lis (*Vulpes vulpes*), wiewiórka (*Sciurus vulgaris*), kuna leśna i domowa (*Martes martes* i *M. foina*) i inne. Z rzadkich ssaków można tutaj spotkać zachodzącego ze Słowacji niedźwiedzia brunatnego (*Ursus arctos*), osiadłego wilka (*Canis lupus*) i rysia (*Lynx lynx*), bardzo rzadkiego żbika (*Felis silvestris*), ostatnio także po przeprowadzonej przez leśników Leśnego Zakładu Doświadczalnego, udanej reintrodukcji bobra (*Castor fiber*).

Żyją tutaj prawie wszystkie gatunki rodzimych ptaków. Gniazdują tu bardzo rzadkie gatunki objęte ochroną ścisłą miejsc gniazdowania (w strefie o promieniu 500 m od gniazda obowiązuje zakaz wstępu), takie jak: orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*), orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*), bocian

czarny (*Ciconia nigra*), puchacz (*Bubo hubo*). Nad strumieniami można spotkać zimorodka (*Alcedo atthis*), pluszcza (*Cinclus cinclus*), a w lesie dość pospolitego kuraka - jarzabka (*Tetrastes bonasia*). Płazy reprezentowane są przez: kumaka górskiego (*Bombina variegata*), salamandrę plamistą (*Salamandra salamandra*), traszki (*Triturus*), żaby (*Rana*).

Żyją tu wszystkie polskie gady oprócz żółwia błotnego, można spotkać nawet węża Eskulapa (*Elaphe longissima*) i gniewosza plamistego (*Coronella austriaca*). Dość pospolita jest żmija zygzakowata (*Vipera berus*) niekiedy bez charakterystycznego zygzaka na grzbiecie - w odmianie całkowicie czarnej.

Bardzo ciekawy jest świat owadów reprezentowany przez gatunki rodzime, a także obce, zalatujące przez lokalne obniżenia (przełęcz Tylicka) z cieplejszych terenów po południowej stronie Karpat. Przykładem może być bardzo rzadka kózka - nadobnica alpejska (*Rosalia alpina*).

Dodatkowo o atrakcyjności przyrodniczej Muszynki świadczy jego częściowe położenie na obszarze utworzonego w 1987 r. Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Park ten obejmuje zdecydowaną większość obszaru Beskidu Sądeckiego. Jego powierzchnia wynosi 54 tys. ha. Popradzki Park Krajobrazowy jest jednym z najcenniejszych terenów Polski pod względem zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych. Najbardziej wartościowe z przyrodniczego punktu widzenia tereny podlegają ochronie rezerwatowej. Na terenie PPK powstało 13 rezerwatów leśnych i jeden historyczno-krajobrazowy. Większość rezerwatów chroni pozostałości prastarej puszczy karpackiej. Najbliższymi położonymi rezerwatami w okolicach Tylicza są: rezerwat Żebracze, Wierchomla i Las Lipowy Obrożyńska k. Muszyny (z ciekawą ścieżką dydaktyczną).

1.5. Turystyka, rekreacja i walory uzdrowiskowe

Miejscowość stanowi odrębny region geograficzny ziemi sądeckiej odmiennej w krajobrazach, klimacie od dolin Popradu i Dunajca.

Wioska położona w dolinie rzeki Muszynki, która tutaj bierze swoje źródła. Miejscowość leży na wysokości od 590 do 640 m n. p. m., u stóp Przełęczy Tylickiej (683 m), w odległości 4 km na południowy wschód od Tylicza. Na południe od miejscowości wznoszą się wzgórza: Szykarówki (691 m), Czerteża (735 m) oraz Wysokiej Horki (765 m) i Jaworzu (810 m) – położonych już w wododziale, a na północy Polanka z kulminacjami (728 i 722 m).

Przez teren samej miejscowości oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie przebiegają interesujące szlaki piesze, są to:

Tylicz – Szwarcowa – Huzary (863 m n.p.m.) – Kopiec Pułaskiego – czas przejścia 2 h i powrót 1 h i 40 min. Początek przy końcu ul. Biskupa Tylickiego. Prowadzi polną drogą w kierunku północnym, ostro pod górę. Po zdobyciu pierwszego wzniesienia widzimy za sobą piękną panoramę Tylicza, Muszynki, Przełęczy Tylickiej oraz Lackowej i gór słowackich na horyzoncie. Dalej szlak prowadzi przez las – początkowo łagodnie, a przy szczycie Huzarów dość stromo. Mijając szczyt wchodzimy na szlak żółty zbiegający z Jakubika. Dalej w dół, serpentynami, dochodzimy do drogi asfaltowej, przy której stoi Kopiec Pułaskiego. Z tego miejsca można udać się dalej do centrum Krynicy lub za znakami żółtymi na Górę Parkową.

Tylicz – Szalone - Bradowiec – Rakowskie – Powroźnik – czas przejścia 3 h. Szlak wiedzie przez szczyty otaczające miejscowość od strony zachodniej. Wejść na niego można z centrum Krynicy lub ze szczytu Góry arkowej. Wiedzie w większości przez las mijając kolejne 800-metrowe wzniesienia. W okolicach Bradowca w miejscach, gdzie las się przerzedza możemy podziwiać panoramę Tylicza, z kościołem, cerkwią i licznymi wyciągami narciarskimi. Szlak schodzi do sąsiedniej miejscowości Powroźnik, w miejscu przystanku PKS.

Muszynka – Kamienny Horb (827 m n.p.m.) – Wojkowa – czas przejścia 3 h. Szlak rozpoczyna się w wiosce na południowy-wschód od Tylicza. Prowadzi początkowo pod górę, przez pastwiska, następnie przez rzadki las będący historycznym rezerwatem „Okopy Konfederatów Barskich”. Dalej wzdłuż granicy państwa. Po drodze kilka punktów z widokiem na stronę słowacką. Szlak kończy się w małej wiosce Wojkowa, 8 km od Krynicy.

Warto także odnotować ofertę równie interesujących, krótkich wycieczek po najbliższej okolicy:

- szlakiem zabytków Tylicza: Rynek, kościół, cerkiew, kapliczki;
- na górę Łan 742 m, górę Szwarcową 790 m oraz górę Szubienica 683 m;
- do źródła wody mineralnej Tyliczanka tzw. szczawa - doliną rzeki Muszynka;
- na teren Popradzkiego Parku Krajobrazowego;
- do Okopów Konfederatów Barskich w Muszynie, na zboczu góry Jawor 808 m;
- wzdłuż granicy, do dawnego przejścia granicznego Muszynka - Kurov;
- do Krynicy przez górę Szwarcową 795m i górę Huzary 865m.

Na terenie samej Muszynki oraz w jej bezpośrednim otoczeniu znajdują się także oznakowane szlaki rowerowe, w tym:

- do Kurova (Słowacja) przez Muszynkę i powrót do Tylicza ok. 20 km;
- doliną rzeki Muszynka przez Powroźnik, Krynice i z powrotem do Tylicza ok. 25 km;
- przez górę Piorun 743 m do miejscowości Berest, Krzyżówka i z powrotem Tylicz ok. 30 km;
- doliną potoku Pusta, wzdłuż granicy do Muszynki i Tylicza ok. 20 km;
- wzdłuż granicy od Przełęczy Tylickiej do Wojkowej i z powrotem do Tylicza ok. 20 km.

Niewątpliwą atrakcją okolic Muszynki jest także ścieżka edukacyjno-przyrodnicza „Na Rakowsku”. Ścieżka ta jest początkowym elementem programu kompleksowego zagospodarowania lasów otuliny Krynicy (prowadzonego przez Gminę Krynica-Zdrój i Leśny Zakład Doświadczalny), którego celem jest połączenie funkcji ochronnych, przyrodniczych i produkcyjnych lasu z funkcją społeczną, a także udostępnienie środowiska przyrodniczego dla ruchu turystycznego i edukację ekologiczną społeczeństwa. Ścieżka biegnie południowymi stokami i przez szczyt góry „Bradowiec”. Rozpoczyna się przy źródle położonym ok. 2 km od rynku, w kierunku Powroźnika (obok Zakładu Produkcji Wód Mineralnych „Multi Vita”). Przy tym źródle znajduje się tablica z planem całej ścieżki i miejscami kolejnych obiektów oznaczonych na mapie oraz w terenie cyframi arabskimi. Wzdłuż ścieżki w miejscach zmiany kierunku przebiegu trasy, rozstawione są strzałki wskazujące kierunek dalszej drogi. Na zainteresowanych czekają ciekawe foldery z opisem i mapą ścieżki dostępne w bibliotece Wiejskiego Domu Kultury, bibliotece szkolnej i u leśniczego.

Okolice Muszynki to także bogata infrastruktura narciarska. Najbliższe tereny zjazdowe zlokalizowane są w oddalonym o ok. 4 km Tyliczu, na stokach Szwarcowej Góry (trasy idealne do nauki) i Brodawca (największy i najlepiej rozwinięty w okolicy teren narciarski, z przewagą tras trudnych, przeznaczonych dla doświadczonych narciarzy). Wszystkie trasy są oświetlone. W najbliższym czasie (luty 2011) planowane jest także uruchomienie nowej kolei krzesełkowej w „Stacji Narciarskiej Tylicz”.

	NAZWA - BEZEICHNUNG NAME - НАИМЕНОВАНИЕ						
A	ELJAR	018 47-11-364	268	37	200	-	+
B	POD PRZEKAŹNIKIEM	018 47-31-309	240	48	200	-	+
C	Stacja Narciarska TOP - SKI	018 47-31-203	705	145	700	+	+
D	Stacja Narciarska TOP - SKI	018 47-31-203	125	30	100	+	+
E	Stacja Narciarska TOP - SKI	018 47-31-203	390	80	600	+	+
F	Stacja Narciarska TOP - SKI	018 47-31-203	360	80	400	+	+
G	KUCYK	018 47-11-372	80	20	400	-	+
H	KUBUŚ	018 47-11-372	260	60	300	-	+
I	FRANUSZEK	018 47-11-372	402	71	400	-	+
J	JODEŁKA	-	280	35	350	-	+
K	MIŚ	018 47-11-311	260	40	450	-	+
L	SZWARCOWA GÓRA 2	018 47-11-358	300	60	300	-	+
Ł	SZWARCOWA GÓRA 1	018 47-11-311	420	100	350	-	+
M	-	018 47-11-312	300	42	350	-	+
N	ATOMIK	018 47-31-333	420	80	600	-	+
O	POD ŁANEM	018 47-31-167	280	26	400	-	+

Tereny narciarskie w pobliżu Tylicza (4 km od Muszynki) wraz z opisem tras i ich infrastruktury

Z kolei na granicy Muszynki i Tylicza występują wody mineralne (szczawy). Miejscowej ludności znane były od setek lat, jednak dopiero w roku 1836 zostały opisane przez geologa – L. Zejsznera. Źródła i wycieki wód mineralnych oraz objawy ekshalacji CO₂ zgrupowane są w dolinach potoków Muszynka, Bradowiec i Syhowny.

Peryferyjne położenie Muszynki oraz bardzo bogata baza noclegowa pobliskiego Tylicza oraz samej Krynicy sprawiają, że oferta pobytowa Muszynki rozwija się niezwykle powoli. W obecnej chwili w rejestrach Urzędu Miasta w Krynicy-Zdroju znajdują się następujące miejsca noclegowe zlokalizowane na terenie miejscowości:

Kwatery prywatne

- Krzysztof Hamernik; Muszynka 13 a.

Agroturystyka

- Stefan Prusak, Muszynka 33, Sławomir Nesterak Muszynka 21.

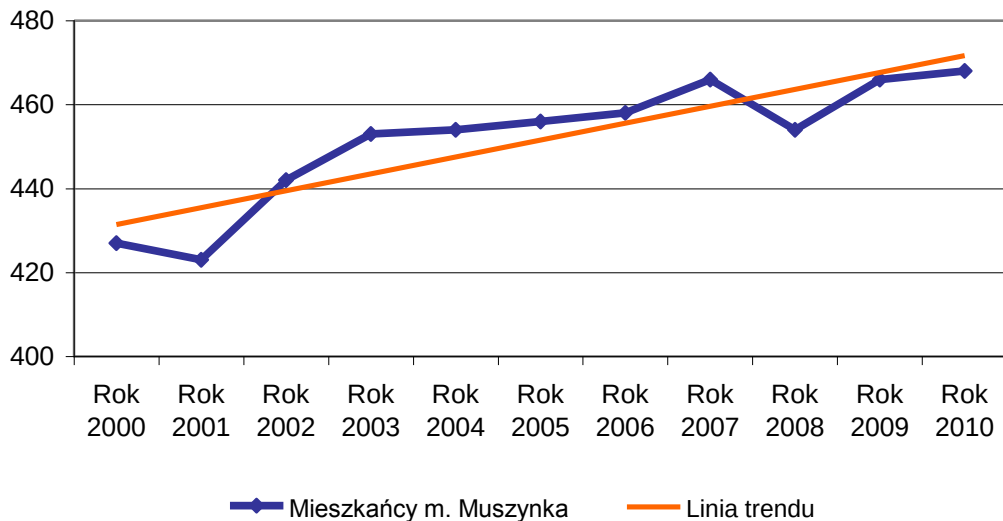
2. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA MUSZYNKI

2.1. *Ludność Muszynki*

Od XVI stulecia wieś zamieszkiwali ludzie różnych nacji; byli więc i Wołosi z dalekiego południa - Dacji, Rumunii, jak i bliżsi - Uhryńcy (Węgrzy) i Słowacy; wreszcie - Rusini. Ci ostatni nie stanowili jednego określonego narodu. Był to raczej konglomerat wschodnich Słowian. To, co ich łączyło, to wspólna wiara i język. Ich siłą była również liczebność. Wśród nowych osadników było ich najwięcej. Byli też Polacy. Po latach Łemkowie (tak zwykło się nazywać potomków „starożytnych” Rusinów) zdominowali lokalne społeczności; wsie stały się łemkowskie, a kraj, w którym żyli - Łemkowszczyzną. Nowy naród nie był jednak nigdy wrogo nastawiony do Królestwa Polskiego. Nikogo nie wypędzał ze swoich wsi i ziem. Nie może dziwić, że po kilkuset latach, ziemie te stały się, niejako przez „zasiedzenie”, ich ojcowizną - Ojczyzną. Nie można też zapominać, że to dzięki nim rubież Rzeczypospolitej nie porasta do dziś puszcza, a tam gdzie jeszcze rośnie - dziki zwierz nie jest jej jedynym mieszkańcem.

II wojna światowa i jej konsekwencje spowodowały daleko idące zmiany w strukturze etnicznej miejscowej ludności. Nie bez znaczenia są także dynamicznie zachodzące procesy asymilacyjne. Wszystko to – na przestrzeni ostatnich 50 lat – spowodowało, iż mieszkańcy Muszynki stanowią dziś jednorodną grupę etniczną wyznania katolickiego.

Obecnie miejscowość zamieszkuje, wg stanu na 31 grudnia 2010 roku, 468 osób, z tego 51,97% stanowią mężczyźni, zaś 48,03% - kobiety. W przeciągu ostatnich lat odnotowuje się niewielki, ale stały, rosnący trend w zakresie wzrostu ludności Muszynki, co jest potwierdzeniem wysokiej jakości życia na terenie miejscowości.

Na terenie Muszynki obserwuje się bardzo korzystne proporcje dotyczące wieku ludności – 27,3% wszystkich mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, aż 62,2% to osoby w wieku produkcyjnym, i zaledwie 10,5% to osoby w wieku poprodukcyjnym.

2.2. *Działalność gospodarcza*

Ludność Muszynki pracuje głównie w instytucjach zlokalizowanych na terenie Gminy Krynica. Kobiety znajdują zatrudnienie w szkołach, w rozlewniach wody mineralnej, w okolicznych hotelach, pensjonatach, sanatoriach, domach wczasowych i restauracjach. Mężczyźni z reguły pracują w rozlewniach wody mineralnej, na budowach oraz w szeroko rozumianych usługach. Zgodnie z najnowszymi danymi prezentowanymi przez Urząd Statystyczny w Banku Danych Lokalnych, na

terenie Muszynki zarejestrowane są obecnie 24 podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne. Najwięcej z nich, bo 11 podmiotów, zajmuje się usługami, 10 operuje w sektorze związanym z przemysłem i budownictwem, zaś 3 związane są z rolnictwem, leśnictwem i łowiectwem.

Analizując istniejące firmy pod kątem ich klasyfikacji w PKD najwięcej z nich, tj. 9 związanych jest bezpośrednio z budownictwem (sekcja F), 4 podmioty związane są z sekcją G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), 3 podmioty z sekcją A (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), reszta reprezentuje pozostałe sekcje PKD. 23 na 24 zarejestrowane firmy należą do sektora mikroprzedsiębiorstw, zaś tylko jedna reprezentuje sektor firm małych.

Równocześnie należy określić powolny acz systematyczny wzrost liczby noworejestrowanych podmiotów z terenu Muszynki.

2.3. Infrastruktura techniczna

Na terenie miejscowości Muszynka jest 10,3 km czynnej sieci kanalizacyjnej, w tym 7,9 km stanowi sieć rozdzielcza, zaś 2,4 km stanowią przyłącza do budynków. Do sieci podłączonych jest 75 obiektów. Ścieki z terenu miejscowości odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Powroźniku. Wieś jest w stu procentach skanalizowana i w tym zakresie nie wymaga dalszych nakładów.

Z kolei długość komunalnej sieci wodociągowej wynosi 5,4 km, z czego 4,4 km stanowi sieć rozdzielcza, a 1,0 km – przyłącza. Do sieci podłączonych jest 80 obiektów.

Całością sieci zarówno kanalizacyjnej, jak i wodociągowej zarządza Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Krynicy, będący jednostką organizacyjną Gminy.

Nieczystości stałe zarówno z posesji prywatnych, jak i obiektów noclegowych oraz turystycznych wywożone są na składowisko komunalne w Krynicy-Zdroju.

Gmina Krynica posiada dwustronne zasilanie energetyczne wysokiego napięcia 110 kV. Za obsługę całości napowietrznej sieci elektrycznej odpowiada spółka ENION.

Na terenie Muszynki zlokalizowana jest także średnioprężna sieć gazową pozwalająca zaopatrzyć w gaz podmioty zainteresowane jego odbiorem.

Na terenie Muszynki nie funkcjonuje centralna ciepłownia, co powoduje zwiększoną tzw. niską emisję, której skutki szczególnie odczuwalne są w okresie jesienno-zimowym. Jest to szczególnie dotkliwe zważywszy na turystyczno-rekreacyjny charakter miejscowości.

Na terenie gminy funkcjonuje sieć telekomunikacyjna z czterema centralami automatycznymi. Ponadto na terenie Gminy Krynica zlokalizowane są stacje telefonii komórkowej.

2.4. Infrastruktura społeczna

Znaczna część potrzeb socjalnych, oświatowych i kulturalnych dla mieszkańców Muszynki zaspakajanych jest bezpośrednio w Krynicy oraz pobliskim Tyliczu.

Na terenie miejscowości funkcjonuje prywatna szkoła podstawowa w zakresie klasy 1-3, działająca na prawach szkoły publicznej i otrzymująca subwencję oświatową za pośrednictwem budżetu Gminy Krynica. Przy szkole działa także oddział przedszkolny. Dzieci z klas 4-6 oraz młodzież gimnazjalna pobierają naukę w Samorządowym Centrum Edukacji Szkolnej w Tyliczu. Odległość centrum Muszynki od siedziby szkoły w Tyliczu wynosi ok. 4 km. Dzieci dowożone są do niej gimbusem.

Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Danych Lokalnych GUS siedmioro dzieci z terenu miejscowości było objętych w roku 2009 opieką przedszkolną.

Na terenie miejscowości, w remizie OSP „Muszynka” działa Świetlica Środowiskowa „Krokus”. Jej celem jest pomaganie dzieciom w rozwijaniu ich zainteresowań plastycznych, teatralnych oraz sportowych, a także dbanie o właściwe zagospodarowanie czasu wolnego tutejszych dzieci i młodzieży. W ramach działalności profilaktycznej, rozwojowej i wychowawczej prowadzone są:

- zajęcia plastyczne;
- zajęcia kulinarne;
- zajęcia taneczne;
- zajęcia „Świat bajek”;
- zajęcia wspomagające ogólny rozwój psychofizyczny, gry i zabawy na świetlicy i świeżym powietrzu, gry planszowe i sprawnościowe (bilard, tenis, piłkarzyki);
- wycieczki po okolicy;
- imprezy okolicznościowe;
- pomoc w odrabianiu lekcji i wyrównywanie braków w nauce.

Świetlica jest czynna od poniedziałku do piątku od godz. 12.00 do 17.00.

Zajęcia w Świetlicy Środowiskowej „Krokus” w budynku OSP Muszynka

Świetlica zapewnia opiekę dzieciom także w okresie ferii oraz wakacji. W sposób regularny z prowadzonych tu zajęć korzysta ok. 20 dzieci.

Podstawowe potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej dla mieszkańców Muszynki zaspakajane są w oddalonym o ok. 4 km Tyliczu przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tyliczu, mający swoje gabinety przy ul. Bocznej 6. W Ośrodku znajdują się 4 gabinety świadczące usługi w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, są to:

- Gabinet lekarza POZ
- Gabinet pielęgniarstwa środowiskowej rodzinnej
- Gabinet położnej środowiskowo rodzinnej
- Gabinet medycyny szkolnej

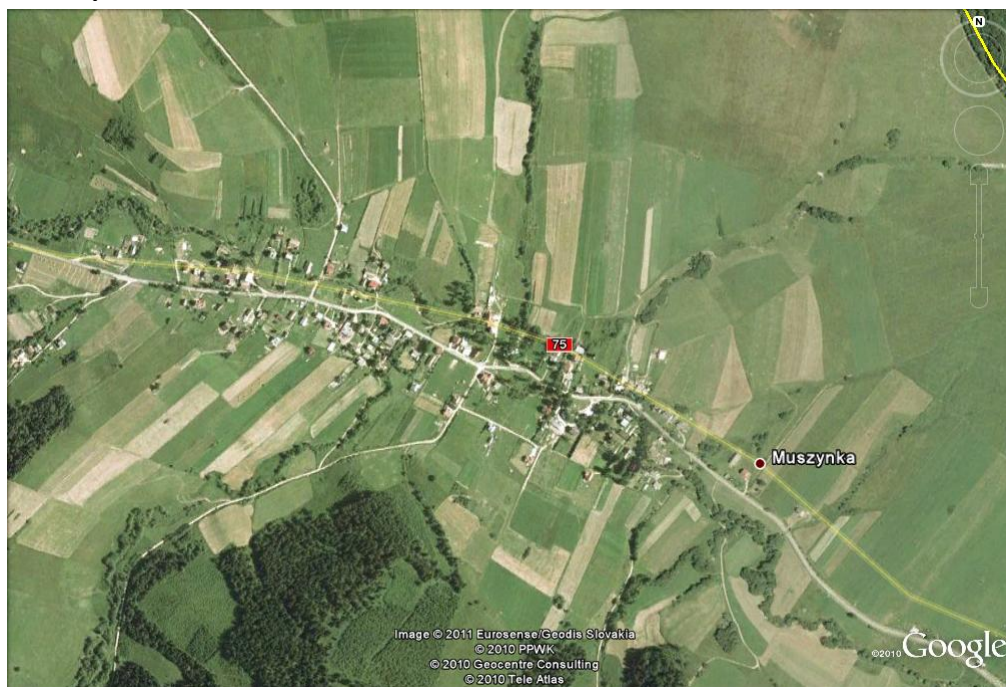
Pozostałe potrzeby, w tym w szczególności z zakresu opieki medycznej oraz oferty kulturalnej zaspakajane są przez instytucje zlokalizowane na terenie miasta Krynica-Zdrój.

2.5. Obecne zagospodarowanie centrum miejscowości

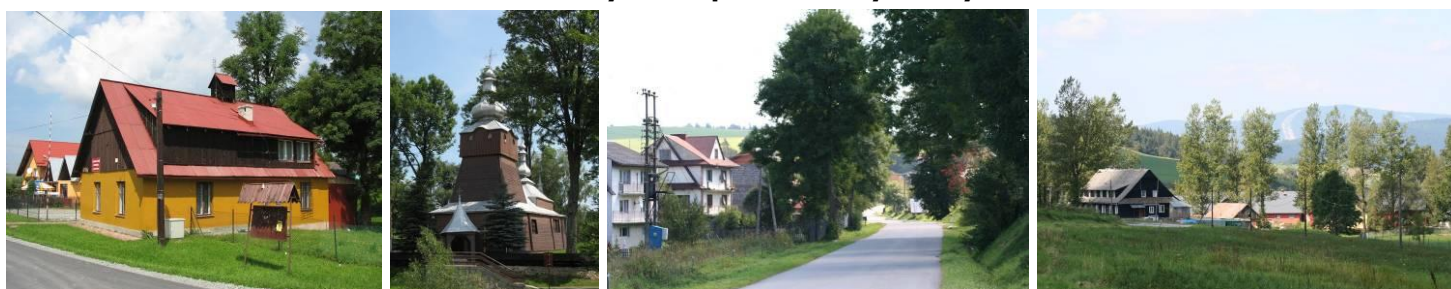
Muszynka zorganizowana jest wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego – drogi krajowej (DK 75 Krzyżówka – granica państwa i dalej w kierunku Bardejova). Miejscowość nie ma w chwili obecnej jasno zdefiniowanego i zagospodarowanego centrum. Najważniejszą dominantą w architekturze miejscowości i jednocześnie, z naturalnych względów, miejscem gromadzenia się większej liczby osób jest zabytkowa cerkiew pw. św. Jana Ewangelisty, pełniąca rolę kościoła parafialnego dla tutejszych mieszkańców. Cerkiew położona jest bezpośrednio przy głównej drodze przebiegającej przez wieś. Kilka metrów poniżej cerkwi znajduje się remiza OSP, w której swoją siedzibę ma także Świetlica Środowiskowa „Krokus”, z kolei obok remizy znajduje się największy we wsi sklep. W tej samej części miejscowości po drugiej stronie ulicy mieści się budynek szkoły podstawowej (obecnie przedszkole i klasy 1 – 3), a także zaniedbane boisko sportowe.

Opisany powyżej kwartał stanowi naturalne centrum miejscowości, które wymaga jednak pilnego uporządkowania i budowy elementów, które podniosą jakość życia mieszkańców Muszynki, a jednocześnie rozpoczną proces przekształcania przestrzeni publicznej miejscowości i nadawania jej nowego, społecznie oczekiwanego charakteru.

Problemem miejscowości jest zarówno brak infrastruktury służącej budowaniu więzi społecznych – miejsca gdzie mogliby spotykać się mieszkańcy, a w szczególności dzieci oraz miejscowa młodzież i w sposób zorganizowany spędzać czas, a także miejsca, w którym czy to w plenerze, czy pod dachem mogłyby odbywać się imprezy kulturalno-rozrywkowe dla lokalnej społeczności. Brak także podstawowej infrastruktury technicznej budującej wizerunek miejscowości na zewnątrz, w tym np. miejsc parkingowych w centralnej części Muszynki zachęcających turystów do zatrzymania się i zwiedzenia zabytkowej cerkwi. Kolejnym problemem jest bardzo słabe zagospodarowanie turystyczne tej niezwykle atrakcyjnej pod względem przyrodniczo-krajobrazowym miejscowości. Dotyczy to zarówno samej infrastruktury turystycznej (szlaki, nie zagospodarowanie największej atrakcji miejscowości - Rezerwatu Historycznego „Okopy Konfederackie”), jak również strony informacyjno-promocyjnej (brak tablic opisujących zabytki i walory krajobrazowo-przyrodnicze, jedna niewielka tablica wskazująca drogę do Okopów Konfederackich”, brak iluminacji zabytkowej cerkwi).

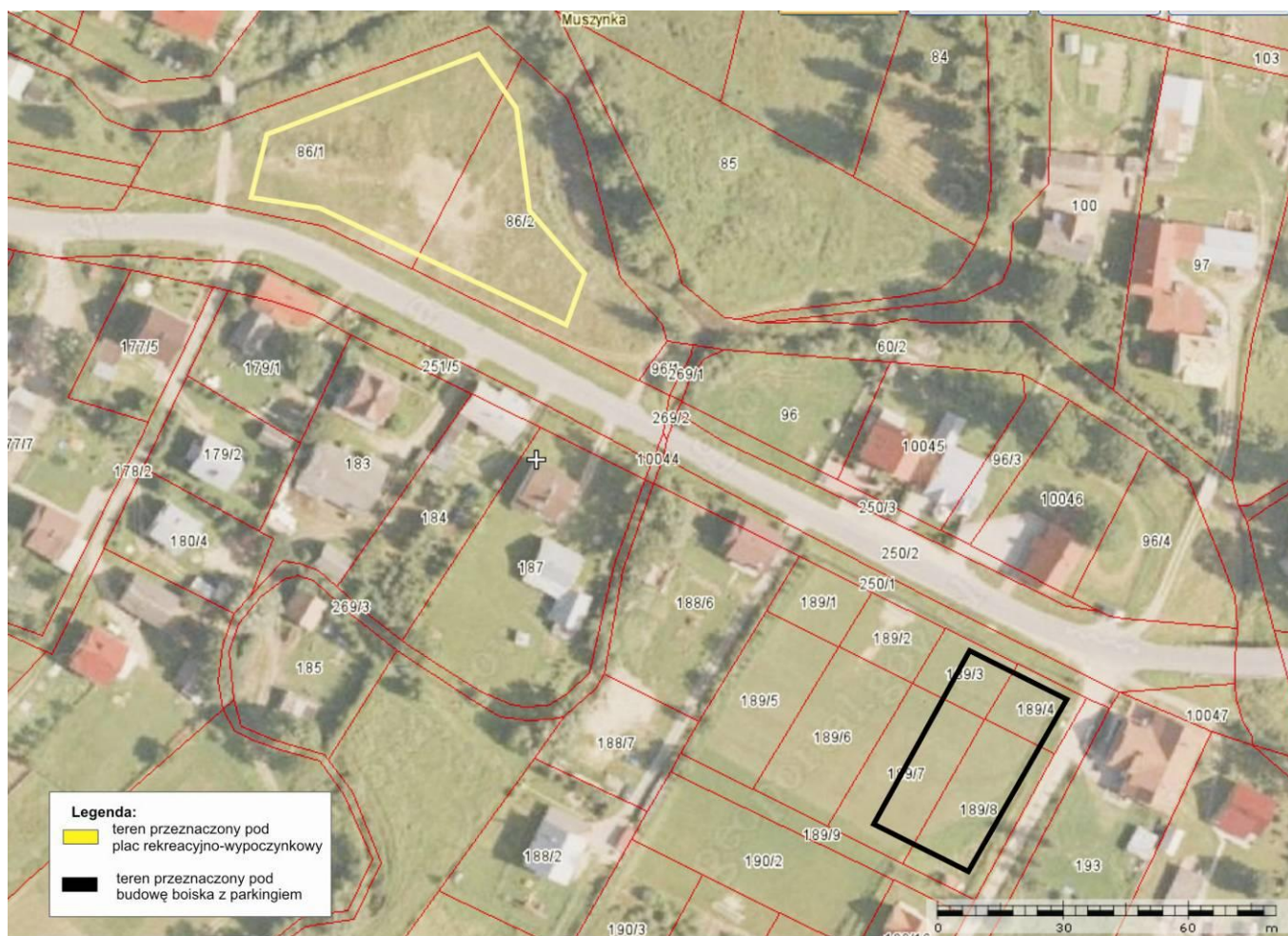
Obecny układ przestrzenny Muszynki

Zabudowa centrum Muszynki (remiza OSP, cerkiew pw. św. Jana Ewangelisty, typowa zabudowa wzdłuż głównej drogi, zabudowania gospodarcze na krańcu wsi)

Niezagospodarowany teren w centrum wsi z przeznaczeniem pod plac rekreacyjno-wypoczynkowy

Teren planowanej inwestycji związanej z zagospodarowaniem centrum miejscowości (na żółto zaznaczono teren przeznaczony pod plac rekreacyjno-wypoczynkowy, na czarno zaznaczono lokalizację przyszłego boiska wraz z miejscami parkingowymi)

Stąd niezwykle istotnym zagadnieniem w rozwoju miejscowości jest rozwój infrastruktury służącej zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, jak i konsekwentnie budującej potencjał turystyczno-rekreacyjny Muszynki, jako najważniejszy czynnik, który może przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego, a tym samym wzrostu zamożności lokalnej społeczności.

3. SZANSE I BARIERY ROZWOJOWE MIEJSCOWOŚCI MUSZYŃKA

W trakcie prac nad dokumentem zdiagnozowano następujące bariery, które ograniczają rozwój miejscowości, a także jej atuty, które – dobrze wykorzystane i rozwinięte – stać się mogą bazą do rozwoju miejscowości.

Silne strony	Słabe strony
▪ atrakcyjne położenie (w tym częściowo na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego); ▪ korzystne położenie na szlaku komunikacyjnym Nowy Sacz – Bardejów; ▪ atrakcyjne, nieskażone środowisko naturalne oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe (góry, lasy); ▪ drewniana zabytkowa cerkiewka z oryginalnym wystrojem – istotna atrakcja turystyczna; ▪ Rezerwat „Okopy Konfederackie”; ▪ istniejąca baza noclegowa konkurująca z sąsiednimi miejscowościami niższą ceną i bogatą ofertą żywności ekologicznej; ▪ aktywna i zintegrowana społeczność; ▪ partnerska współpraca mieszkańców i lokalny patriotyzm; ▪ pełne wyposażenie wsi w podstawową infrastrukturę komunalną (wodociąg, kanalizacja sanitarna, gazociąg, sieć telekomunikacyjna); ▪ rezerwy terenu możliwe do zagospodarowania zgodnie z wiodącą funkcją miejscowości.	▪ brak zagospodarowanego i urządnego centrum wsi; ▪ bezrobocie i brak perspektyw dla miejscowej ludności; ▪ bardzo słabe wykorzystanie posiadanych walorów turystycznych, w tym m.in. brak zagospodarowania oraz promocji rezerwatu „Okopy Konfederackie”; ▪ brak miejsca, w którym mogłaby integrować się lokalna społeczność (dotyczy to zarówno obiektu całorocznego, jak i miejsca na wolnym powietrzu); ▪ bardzo słabo rozwinięta baza noclegowa; ▪ brak atrakcyjnej oferty turystyczno-rekreacyjnej; ▪ niedostatecznie wyposażony teren służącego uprawianiu sportu przez dzieci, młodzież i dorosłych mieszkańców miejscowości; ▪ brak chodników i oświetlenia w podstawowej zabudowie części miejscowości; ▪ zły stan części dróg osiedlowych i dojazdowych do zabudowań; ▪ zły stan dróg dojazdowych do pól; ▪ niska emisja, szczególnie uciążliwa w okresie jesienno-zimowym; ▪ słaba promocja miejscowości.
Szanse	Zagrożenia
▪ możliwość pozyskania i wykorzystania funduszy zewnętrznych na wsparcie infrastruktury, w tym infrastruktury turystycznej; ▪ dynamiczny rozwój okolicznych uzdrowisk (Krynicy i Muszyny) i związane z tym zwiększone zainteresowanie turystów tym obszarem; ▪ możliwość zaoferowania tańszej oferty niż bezpośrednio w Krynicy czy sąsiedniej Muszynie; ▪ moda na zdrowy styl życia oraz wypoczynek na łonie natury; ▪ rozbudowa stacji narciarskiej „Jaworzyna Krynicka” oraz plany rozbudowy stacji „Siedem Dolin”; ▪ konsekwentne rozwijanie produktów turystycznych na terenie Krynicy, w tym m.in. tras rowerowych, narciarstwa biegowego wraz z promocją tej infrastruktury i organizacją imprez promujących te atrakcje.	▪ brak dostatecznych środków finansowych na inwestycje w sołectwie; ▪ restrykcyjność przepisów o ochronie środowiska; ▪ migracja, szczególnie ludzi młodych; ▪ plany rozbudowy drogi krajowej przebiegającej przez centrum miejscowości.

4. WIZJA ROZWOJU ORAZ KATALOG NIEZBĘDNYCH ZADAŃ, KTÓRE POZWOLĄ NA DYNAMICZNY I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MIEJSCOWOŚCI

Wizja rozwoju miejscowości Muszynka w perspektywie najbliższych lat przedstawia się następująco:

Muszynka - wieś kultywująca tradycje, atrakcyjna dla mieszkańców i turystów, dobrze zagospodarowana z atrakcyjnie urządzonym centrum, rozwijająca się w zgodzie ze środowiskiem naturalnym, stanowiąca zaplecze agroturystyczne dla Krynicy oraz Tylicza i aktywnie czerpiąca korzyści z rozwijającego się ruchu turystycznego związanego z położeniem na trasie łączącej Polskę i Słowację.

Aby wizja ta stała się w pełni realna do osiągnięcia, przyczyniając się do rozwoju społeczno-ekonomicznego miejscowości i tym samym poprawy jakości życia mieszkańców, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju niezbędne jest zrealizowanie w najbliższych latach następujących zadań:

Nazwa zadania	Cel i przeznaczenie zadania	Harmonogram realizacji	Szacunkowa wartość zadania i źródła jej finansowania	Jednostka odpowiedzialna
Dokończenie modernizacji ul. Słonecznej	Celem projektu jest poprawa infrastruktury komunikacyjnej na terenie miejscowości. Przedmiotem projektu jest modernizacja drogi gminnej (ul. Słonecznej) poprzez wykonanie górnej warstwy podbudowy i położenie dywanika asfaltowego na dł. 100 m.	2011	30 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> Środki własne Gminy	Urząd Miasta Krynica-Zdrój
Odnova centrum miejscowości Muszynka – budowa ogólnodostępnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	Celem projektu jest rozbudowa i uatrakcyjnienie ogólnodostępnej infrastruktury społecznej służącej zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz przyczyniającej się do tworzenia na terenie miejscowości nowej oferty turystyczno-rekreacyjnej. W ramach projektu zaplanowano realizację dwóch zadań, które mają przyczynić się do zmiany wizerunku centrum miejscowości oraz poprawić jakość wykorzystania przestrzeni publicznej zgodnie z zakładanymi celami: 1. Budowę strefy rekreacyjno-wypoczynkowego na działkach 86/1 i 86/2, w tym: ▪ budowę placu zabaw dla dzieci w wieku od 1 do 14 lat. Plac zabaw o wielkości min. 450m², wyposażony w urządzenia wykonane z drewna klejonego, w tym m.in.: zestaw zabawowy typu wieża, linarium, zestaw huśtawek, zjeżdżalnia terenowa, sprężynowce; ▪ budowę placu dla seniora poprzez montaż zewnętrznych urządzeń fitness, w skład których wchodzić będą m.in. pylon, biegacz, drabinka, ławka, orbitrek, podciąg nóg, prasa nożna, prostownik pleców, twister – wahadło, wioślarz, wyciąg górny, wyciskanie siedząc. Dla całej strefy rekreacyjno-wypoczynkowej przewiduje się zagospodarowanie terenu poprzez montaż małej architektury (ławki, kosze) oraz urządzenie zieleni i wraz z budową wewnętrznych ciągów komunikacyjnych. 2. Budowę strefy sportowej przy stadionie piłkarskim poprzez budowę ogólnodostępnego boiska wielofunkcyjnego o wymiarach 19 x 32 m o nawierzchni sztucznej poliuretanowej, ogrodzone po obwodzie wraz z oświetleniem i budową placu parkingowego do 10 miejsc postojowych w tym 1 dla osób niepełnosprawnych i dojściem do boiska. Realizacja boiska na działkach 189/3, 189/4, 189/7 i 189/8.	2011 - 2012	410 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> PROW w ramach Odnowy i rozwoju wsi + środki własne Gminy	Urząd Miasta Krynica-Zdrój

Program modernizacji dróg do pól (łącznie 5 km)	Celem projektu jest poprawa infrastruktury komunikacyjnej na terenie miejscowości. Przedmiotem projektu jest modernizacja dróg dojazdowych do pól poprzez wykonanie korytowania, wysypanie i utwardzenie nawierzchni z kruszywa. Przewiduje się wykonanie ok. 1 km modernizacji w każdym z kolejnych lat.	2011 - 2017	20 tys./rok PLN <u>Finansowanie:</u> Środki własne Gminy	Urząd Miasta Krynica-Zdrój
Remont przydrożnych kapliczek	Celem projektu jest ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego miejscowości oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej Muszynki. Przedmiotem projektu jest remont konserwatorski zabytkowych kapliczek i krzyży przydrożnych na terenie Muszynki. Prace będą prowadzone w sposób systematyczny i w każdym roku odnawiany będzie jeden obiekt.	2011 - 2017	5 tys. PLN / rok <u>Finansowanie:</u> Samorząd Województwa Małopolskiego w ramach programu „Kapliczka”	Rada Sołecka wraz ze Stowarzyszeniem na rzecz rozwoju Tylicza
Modernizacja zabytkowej cerkwi (czyszczenie i malowanie elewacji)	Celem projektu jest ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego miejscowości oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej Muszynki. Przedmiotem projektu jest konserwacja elewacji zabytkowej cerkwi w Muszynie.	2012	100 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> Wojewódzki Konserwator Zabytków	Parafia w Tyliczu
Rewitalizacja rezerwatu przyrody Okopy Konfederatów Barskich w Muszynie	Celem projektu jest ochrona i zachowanie dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miejscowości oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej Muszynki. Projekt polega na kompleksowej rewitalizacji rezerwatu przyrody „Okopy Konfederatów Barskich w Muszynie” wraz ze stworzeniem systemu informacji i promocji atrakcji.	2012 - 2013	2,3 mln PLN <u>Finansowanie:</u> MRPO (działanie 3.2a)	Województwo Małopolskie
Kompleksowy program znakowania i opisywania atrakcji turystycznych	Celem projektu jest zachęcenie lepsze wyeksponowanie miejscowych atrakcji, a w konsekwencji zwiększenie liczby turystów i wczasowiczów odwiedzających Muszynkę i korzystających z tutejszej oferty. Przedmiotem projektu jest kompleksowy program znakowania i opisywania atrakcji turystycznych poprzez umieszczanie tablic informacyjnych przy najważniejszych atrakcjach oraz miejscach gromadzenia się turystów.	2012 - 2014	10 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> Stowarzyszenie Perły Beskidu Sądeckiego w ramach małych projektów	Rada Sołecka
Oświetlenie środkowej części wsi	Celem projektu jest poprawa estetyki i bezpieczeństwa na terenie miejscowości. Przedmiotem projektu jest budowa oświetlenia ulicznego na dł. ok. 0,5 km	2013	200 tys. PLN <u>Finansowanie</u> środki własne	Urząd Miasta Krynica-Zdrój

	w centralnej części wsi.		Gminy, GDDKiA	
Iluminacja zabytkowej cerkwi wraz z wykonaniem tablicy informacyjnej	Celem projektu jest lepsze wyeksponowanie największej atrakcji miejscowości, a tym samym podniesienie jej atrakcyjności turystycznej. Przedmiotem projektu jest wykonanie iluminacji zabytkowej cerkwi w Muszynie oraz wykonanie tablicy informacyjnej opisującej zabytek i historie Muszynki.	2013	20 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> Parafia w Tyliczu lub Stowarzyszenie Perły Beskidu Sądeckiego w ramach małych projektów	Parafia w Tyliczu i Rada Sołecka
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły podstawowej	Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa dzieci uczęszczających do placówki oraz poprawa estetyki miejscowości. Przedmiotem projektu jest ogrodzenie terenu szkoły oraz wykonanie opaski z kostki betonowej wokół budynku.	2013	30 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> Środki własne Gminy	Urząd Miasta Krynica-Zdrój
Informatyzacja miejscowości	Celem projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Muszynki, a tym samym wyrównywanie ich szans rozwojowych (w szczególności dzieci i młodzieży) poprzez zapewnienie dostępu do Internetu dla lokalnej społeczności, która znajduje się na obszarze, gdzie brak jest infrastruktury szerokopasmowego Internetu o przepustowości minimum 2 Mb/s. Przedmiotem zadania jest budowa dedykowanej infrastruktury teleinformatycznej między najbliższym lub najbardziej efektywnym punktem dystrybucji Internetu a grupą docelową, tj. mieszkańcami Muszynki.	2013	1 mln PLN <u>Finansowanie:</u> Województwo Małopolskie w ramach programu budowy sieci szerokopasmowych	Województwo Małopolskie
Rozbudowa remizy OSP Muszynie	Celem projektu jest budowa infrastruktury społecznej służącej integracji mieszkańców, tworzeniu więzi społecznych, zagospodarowaniu czasu wolnego oraz kultywowaniu lokalnych tradycji, a także poprawa zdolności bojowych jednostki OSP Muszynka. W ramach projektu planuje się dobudowę nowych pomieszczeń, które służyć będą mieszkańcom miejscowości jako wielofunkcyjna świetlica wiejska, a także dobudowę garażu na wóz bojowy po zachodniej stronie istniejącego budynku. W ramach projektu planuje się także uporządkować i zagospodarować teren wokół obiektu (urządzenie zieleni, mała architektura)	2013 – 2015	800 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> PROW w ramach Odnowy i rozwoju wsi + środki własne Gminy	Urząd Miasta Krynica-Zdrój
Rewitalizacja zabytkowego cmentarza	Celem projektu jest ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego miejscowości, utrwalanie lokalnej tożsamości oraz podniesienie	2014	100 tys. PLN	Parafia w Tyliczu i Rada Sołecka

połemkowskiego (renowacja nagrobków, ogrodzenie, tablice informacyjne)	atrakcyjności turystycznej Muszynki. Przedmiotem projektu jest kompleksowa rewitalizacja zabytkowego cmentarza połemkowskiego poprzez renowację nagrobków, odtworzenie wewnętrznych ścieżek, ogrodzenie terenu cmentarza, wykonanie tablicy informacyjnej opisującej: zabytek, dzieje miejscowości i ludności ją zamieszkującej do lat 40. ubiegłego wieku.		<u>Finansowanie:</u> Stowarzyszenie Perły Beskidu Sądeckiego w ramach małych projektów oraz Wojewódzki Konserwator Zabytków	
Budowa placu integracyjnego nad boiskiem	Celem projektu jest budowa infrastruktury społecznej służącej integracji mieszkańców, tworzeniu więzi społecznych, zagospodarowaniu czasu wolnego. Dodatkowo infrastruktura tego miejsca służyć będzie turystom odwiedzającym miejscowość. W ramach projektu przygotowany i utwardzony zostanie plac, wykonana zostanie drewniana altana z zadaszeniem (spełniająca też funkcje estrady), ławy [stoły] i ławki, a także altana grillowa i miejsce do palenia ognisk. Całość uzupełni niska zieleń, która podkreślać będzie kameralny charakter tego miejsca.	2016	50 tys. PLN <u>Finansowanie:</u> Stowarzyszenie Perły Beskidu Sądeckiego w ramach małych projektów + środki własne Gminy	Rada Sołecka

W pracach nad dokumentem brał udział zespół w składzie:

- **Józef Józefczyk** – sołtys Muszynki;
- **Jan Szymura** – radny Miasta Krynica-Zdrój (okręg Tylicz, Muszynka);
- **Dawid Sobisiak** – radny Miasta Krynica-Zdrój (okręg Tylicz, Muszynka);
- **Anna Ciastoń** - przedstawiciel Rady Sołeckiej;
- **Grażyna Królikowska** - przedstawiciel Rady Sołeckiej;
- **Bogusława Mordarska** - przedstawiciel Rady Sołeckiej;
- **Leszek Strzelecki** - przedstawiciel Rady Sołeckiej
- **Tomasz Kiklica** – kierownik Referatu Inwestycji, Infrastruktury Technicznej i środków Pomocowych Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju
- **Jacek Łątka** – podinspektor w Referacie Inwestycji, Infrastruktury Technicznej i środków Pomocowych Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju

Opracowanie i redakcja: ProRegio Consulting Grzegorz Godziek

Krynica-Zdrój, styczeń 2011